

‘ਵੇਲਾ ਆ ਖੁੱਜਿਆ ਹੈ’

ਯੂਹੰਨਾ 12:20-36, 40-48, ਇਕ ਠੇਡ ਝਾੜ

ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ‘ਜੇ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਰਮਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ’¹ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ, ‘ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਸਚਮੁਚ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰਾ ਆਖਰੀ ਸਰਮਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਂਗਾ?’ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ, ਹਰ ਵਾਰ ਇਕ ਫ਼ਰਕ ਨਿਚੋੜ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯੂਹੰਨਾ 12 ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਜਨਤਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।² ਜੋ ਸਲੀਬ ਤੇ ਸੱਤ ਵਚਨ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ‘ਜੇ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਰਮਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ’ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ? ਸ਼ਾਇਦ ਯੂਹੰਨਾ 12:20-36 ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ,³ ਕਿ ਕੁਝ ਗੈਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ। ਕਹਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ‘ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰ ਉੱਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸਨ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:20)। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਦਲੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਕੁਰਨੇਲਿਯੂਸ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਭੋ ਕਰਨ ਵਾਲੇ’ ਹੋਣਗੇ⁴ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10:1, 2): ਸੱਚੇ ਖ਼ੁਦਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰ ਜਾਤੀ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਬਣਨ ਦੀ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।⁵

‘ਸੋ ਉਹ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜੋ ਗਲੀਲ ਦੇ ਬੈਤਸੈਦਾ ਦਾ ਸੀ ਆਏ ...’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:21)। ਅਸੀਂ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਆਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਯੂਨਾਨੀ ਸੀ।⁶ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਵੀ ਬੈਤਸੈਦਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।⁷ ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਜੀ, ਅਸਾਂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਹੈ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:21)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਣ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚੜੇ ਵਿਚ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।⁸ ਬਾਈਬਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਅਰਜ਼ ਕਰ ਕੇ ...।’ ਮੂਲ ਯੂਨਾਨੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੱਦ ਕੀਤੀ।

ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ‘ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀਆਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਕੋਲ’ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 10:5, 6)। ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਦੀ ਮਦਦ ਮੰਗੀ:⁹ ‘ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਅੰਦ੍ਰਿਆਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:22)। ਫਿਰ ਅੰਦ੍ਰਿਆਸ ਅਤੇ

ਫਿਲਿੱਪਸ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ‘ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ’ (ਆਇਤ 22)।

ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਯੂਹੰਨਾ 12 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਜੋੜੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਰਣਨ ਦੱਸਣ ਲਈ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸਭ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 32) ਸਨ।

ਫਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਅੰਦ੍ਰਿਆਸ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੇ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ‘ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ’ (ਆਇਤ 23)। ਇਸ ਵਾਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਆਖਰੀ ਸਰਵਜਨਿਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਕ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਉਸ ਦਾ ਵੇਲਾ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ’ (ਯੂਹੰਨਾ 7:30; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 2:4; 7:6; 8:20); ਪਰ ਹੁਣ ਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 13:1)।

ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ‘ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ,’ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:24); ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ, ‘ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ’ ਤੇ ਸਾਡੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਮੁਖ ਵਿਸ਼ਾ ਸਲੀਬ ਹੀ ਕਰੇਗਾ।

ਸਲੀਬ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਵੇਲਾ (ਆਇਤਾਂ 23-26)

ਸਲੀਬ (ਆਇਤਾਂ 23, 24)

ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਰਮਨ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ‘ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏ’¹⁰ (ਆਇਤ 23)। ‘ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਦਾਨੀਏਲ 7:13)। ਯਿਸੂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏ।’ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:24), ਪਰ ਉਹ ਕਬਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੀੜ ਉੱਤੇ ਜਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ, ‘ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ; ਪਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਅਖ਼ੀਰ: ਉਹ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਮੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਤਖ਼ਤ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਦਾ ਬਿਗਲ ਫੂਕਿਆ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਸੀ, ਸੁਰਗ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਫਤਹਿ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ। ਕਿੰਨਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਮਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ!

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਦਾ ਪਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ: ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਣਕ ਦਾ ਦਾਣਾ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਨਾ ਮਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਮਰੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਫਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ’ (ਆਇਤ 24)। ਦਾਣੇ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਲਮਾਰੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿਓ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ‘ਇਕੱਲਾ’ ਹੈ। ਦਾਣੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਦੱਬ ਦਿਓ ਅਤੇ

ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਇਹ ‘ਮਰ’ ਜਾਵੇਗਾ (ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ), ਪਰ ਇਹਦੀ ‘ਮੌਤ’ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਫਲ ਦੇਣ’ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੌ ਗੁਣਾ ਜਾਂ ਸੱਠ ਗੁਣਾ ਜਾਂ ਤੀਹ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ (ਮੱਤੀ 13:8)। ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ ਬੀ ਖ਼ੁਦ ਯਿਸੂ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਮਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਮਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਸਮਰਪਣ (ਆਇਤਾਂ 25, 26)

ਮਸੀਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਵੈਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਤਾਈਂ ਉਹ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ’ (ਆਇਤ 25)। ‘ਵੈਰ’ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਥੇ ‘ਘੱਟ ਮੋਹ’ ਕਰਨਾ ਹੈ।¹¹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਘੱਟ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਮਨ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ: ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਹਿਤ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿਓਗੇ’; ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਵੈਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਓਗੇ’; ‘ਜੀਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇਕ ਢੰਗ ਮਰਨਾ ਹੈ।’

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ: ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦਾ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ‘ਮਰਨਾ’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਸਹਿਣੀ ਪੈਣੀ ਸੀ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2: 10)। ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਮਰਨਾ’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜੀਉਂਦਾ ਸਗੋਂ ਮਸੀਹ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ’ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2:20)।

ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ‘ਮਰਨ’ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ‘ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ...’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:26)। ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ‘ਵੈਰ’ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ‘ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਹੋ ਤੁਰੋ’ (ਆਇਤ 26)। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਈਨਾਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ’¹² (ਆਇਤ 26)। (ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ 14:1-3 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ।) ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਉਹ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੇਗਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:26)। ਖ਼ੁਦ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਆਦਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ! ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਹੌਲਾ ਜਿਹਾ ਕਸਟ ਜਿਹੜਾ ਛਿੰਨ ਭਰ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਰੀ ਸਗੋਂ ਅੱਤ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 17)!

ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ (ਆਇਤਾਂ 27-30)

ਝਗੜਾ (ਆਇਤ 27)

ਯਿਸੂ ਮਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਝਿਜਕਿਆ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਬੜਾ ਸੁੱਖਦਾਈ ਲੱਗਾ। ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਸਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਅਸਾਨ ਸੀ। ਉਹ ਕੋਈ ਰੋਬੋਟ ਮਸ਼ੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਵੀ ਮਾਸ ਅਤੇ ਲਹੂ ਸੀ; ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਦੁੱਖੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਗਥਸਮਨੀ ਦੇ ਇਸ ਦਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮਸੀਹ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ, ‘... ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ, ਜੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਿਆਲਾ ਮੈਥੋਂ ਟਲ ਜਾਵੇ’ (ਮੱਤੀ 26:39)¹³ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਗਥਸਮਨੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਝਲਕ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਜੀ ਘਬਰਾਉਂਦਾ ਹੈ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:27)। ਅੱਗੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ: ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਮੌਤ (ਖ਼ੁਦਾ ਤੋਂ ਜੁਦਾਈ) ਦੀ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਲੀਬ ਦੀ ਸ਼ਰਮ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਜੰਗ (12:31), ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਉਸ ਦਾ ਪਾਲਨ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਠੁਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਚੀਸ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘... ਮੈਂ ਕੀ ਆਖਾਂ?’ (ਆਇਤ 27)। ਭਾਵ ‘ਮੈਂ ਕੀ ਦੁਆ ਕਰਾਂ?’ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ‘ਹੇ ਪਿਤਾ ਮੈਂ ਇਸ ਘੜੀ ਤੋਂ ਬਚਾਂ’ (ਆਇਤ 27)? ਨਹੀਂ!¹⁴ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਪਰ ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਘੜੀ ਤੀਕ ਆਇਆ ਹਾਂ’ (ਆਇਤ 27)। ਉਹ ‘ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ’ (ਲੂਕਾ 19:10)। ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਰਨ ਹੀ ਆਇਆ ਸੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:7, 8)।

ਤਸਦੀਕ (ਆਇਤਾਂ 28-30)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ: ‘ਹੇ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦਿਹ’ (ਆਇਤ 28)। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਆਗਿਆਕਾਰ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 17:4)। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਨਾ ਉਮੀਦੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਈ: ‘ਤਦੋਂ ਇਹ ਸੁਰਗੀ ਬਾਣੀ ਆਈ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:28)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੇਵਕਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ: ਉਸ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ (ਮੱਤੀ 3:17), ਉਸ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਜਲਾਲੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ (ਮੱਤੀ 17:5), ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ। ਉਸ ਅਵਾਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਮੈਂ ਉਹ [ਆਪਣੇ ਨਾਮ] ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਵੀ ਦਿਆਂਗਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:28)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ ਸੀ; ਹੁਣ ਸਲੀਬ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵਡਿਆਈ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਸੁਰਗੀ ਬਾਣੀ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਭੀੜ ਇੰਨੀ ਹੱਕੀ ਬੱਕੀ ਰਹਿ ਗਈ ਕਿ ਲੋਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ। ‘ਤਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਖਲੋਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਜੇ ਬੱਦਲ ਗਰਜਿਆ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਆਖਿਆ, ਦੂਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ’ (ਆਇਤ 29)। ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੋ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੌਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੇਡੀਓ ਆਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਸੰਗੀਤ

ਸੁਣਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਯਿਸੂ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ‘ਗਰਜ਼’ ਅਰਥਾਤ ਰੋਲਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ (ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤ (ਰੋਮੀਆਂ 1:20) ਜਾਂ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚੋਂ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1: 1, 2) ਖੁਦਾ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ‘ਸੁਣਨ’ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਯਕੀਨਨ ਕਈਆਂ ਨੇ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ) ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ‘ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:30)। ਇਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਹੈ।’¹⁵ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲੀ, ਪਰ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੀ।

ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਵੇਲਾ (ਆਇਤਾਂ 31-33)

ਜਿੱਤ (ਆਇਤ 31)

ਸਲੀਬ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਕਈ ਅਹਿਮ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਇਹ ਜਿੱਤ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਬੁਰਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ। ਜਾਪਣਾ ਇੰਜ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਹਾਰ ਦਾ ਪਲ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਜਿੱਤ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹੁਣ ਇਸ ਜਗਤ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਜਗਤ ਦਾ ਸਰਦਾਰ’¹⁶ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ’ (ਆਇਤ 31)। ‘ਇਸ ਜਗਤ ਦਾ ਸਰਦਾਰ’ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 14:30; 16:11)।¹⁷ ਸਲੀਬ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੁੱਧ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੁੱਧ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਹਰਮਗਿੱਦੋਨ ਦੀ ਲੜਾਈ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ੈਸਲਾਕਰਨ ਯੁੱਧ ਸਲੀਬ ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਮਾਸ ਅਤੇ ਲਹੂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੋਇਆ ‘ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਵੇ’ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2: 14, 15)। ਸ਼ੈਤਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 5:8), ਪਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ; ਉਹ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 4: 7)।

ਮਨਬਦਲੀ (ਆਇਤਾਂ 32, 33)

ਯਕੀਨਨ ਸਲੀਬ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਸ ਜਿੱਤ ਪਾਪ ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:21; ਅਫਸੀਆਂ 1:7)। ਆਪਣੇ ਸਰਮਨ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਆਏ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਇਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਣੀ ਸੀ: ‘ਅਰ ਮੈਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਾਂਗਾ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:32)।

‘ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵਾਂ’ ਵਾਕ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

(1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:6; ਯਾਕੂਬ 4:10; KJV), ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 3:14; 8:28)। ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਦੀ ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਭਈ ਪਤਾ ਦੇਵੇ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਆਪ ਕਿਹੜੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਮਰਨਾ ਸੀ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:33)।¹⁸ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਪਥਰਾਓ ਜਾਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯਹੂਦੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ; ਬਲਕਿ ਰੋਮੀ ਸਲੀਬ ਤੇ ‘ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ’ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ‘ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ’ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਹ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਡਾ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਹਾਂ [ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ] ਨੂੰ ਇਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਵਾਲੀ ਜੁਦਾਈ ਦੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਸਣੇ ਅਕਾਰਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਹਾਂ [ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ] ਤੋਂ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਨਸਾਨ ਰਚ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਾਏ। ਅਤੇ ਸਲੀਬ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਕੁੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸੇ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ [ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ] ਨੂੰ ਇਕ ਸਰੀਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਵੇ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:14-16)।

ਉਹ ‘ਇਕ ਸਰੀਰ’ ਕਲੀਸੀਆ ਹੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:22, 23; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:18)।

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਕਣਾ, ਧੂਣਾ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ ਸੀ। ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਲੀਬ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਹੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 3:16; ਰੋਮੀਆਂ 5:8)। ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਿਆਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ।¹⁹

ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵੇਲਾ (ਆਇਤਾਂ 34-36, 46-48)

ਉਲਝਣ

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝਣਾ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ; ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ‘ਅਸਾਂ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ,²⁰ ਜੋ ਮਸੀਹ ਸਦਾ ਰਹੂ’ (ਆਇਤ 34ਓ)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ *ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ* ਰਾਜ ਤੇ *ਸਦਾ ਲਈ* ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 9:7; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 37:25; ਦਾਨੀਏਲ 7:14)। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹਾ/ਖ੍ਰਿਸਟੁਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ‘ਸਦਾ ਰਹਿ ਕੇ’ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘... ਫੇਰ ਤੂੰ ਕਿੱਕਰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਭਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:34)। ਉਹ ‘ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ’ ਦਾ ਅਰਥ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਰ ਕੇ ਵੀ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ‘ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ

ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੌਣ ਹੈ?’ (ਆਇਤ 34)। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ‘ਤੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ?’

ਚੁਣੌਤੀ (ਆਇਤਾਂ 35, 36, 46-48)

ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਿੱਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਘੁਮਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ: ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ‘ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਗਤ ਦਾ ‘ਚਾਨਣ’ ਸੀ (ਆਇਤ 35; ਵੇਖੋ 8: 12; 9: 5)। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਮਝ ਜਾਣ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣ।

ਇਹ ਮੌਕਾ ਸੰਭਵਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਆਖਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ? ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਮਸੀਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਚਾਨਣ ਅਜੇ ਥੋੜਾ ਚਿਰ ਹੋਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਹੈ’ (12:35)। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ‘ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ’ ਦੱਸਿਆ ਸੀ (9: 5)। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ: ‘ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਚਾਨਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ ਚੱਲੋ ਚੱਲੋ ਭਈ ਕਿਤੇ ਐਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਅਨ੍ਹੇਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਜੋ ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜੋ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ’ (12: 35)। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ: ‘ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਚਾਨਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ ਚਾਨਣ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰੋ’ (ਆਇਤ 36)। ਜੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਚਾਨਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ’ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਆਇਤ 36)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਨਣ ਦਾ ਅਕਸ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ? ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਦੀ ਝਲਕ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਦੀ ਆਫ਼ਤ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਮੈਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਹਰ ਕੋਈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹੇ। ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਜਗਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਗਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਬੂਲਦਾ, ਉਹ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵਚਨ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਓਹੀਓ ਅੰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ (ਆਇਤਾਂ 46-48)।¹

ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਰਮਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਹੈ: ‘ਜਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕ ਗਿਆ’ (ਆਇਤ 36)। ਜੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਪਹਾੜ ਦੀਆਂ ਢਲਾਨਾਂ ਵੱਲ ‘ਚਲਿਆ ਗਿਆ’ (ਮੱਤੀ 24: 1, 3)। ਪਰ ‘ਕਿੱਥੇ’ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਹਿਮ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਹਿਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ‘ਲੁਕ ਗਿਆ’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਾਰ

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ‘ਆਖਰੀ ਉਪਦੇਸ਼’ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਦੀ ਸੀ? ਯੂਹੰਨਾ 12 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ (ਆਇਤਾਂ 37-50) ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹² ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਚਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਬੁਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ; ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਚਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਰ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।¹³ ਕੀ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਲੀਬ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਲੀਬ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (ਆਇਤ 27)? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ‘ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ।’ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣੇ ਆ ਜਾਓ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਹੇ ਜਾਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।²ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਘਟਨਾ ਕਦੋਂ ਵਾਪਰੀ।³ਯਿਸੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਿਚ, ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਦਮੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਘਟਨਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਪਰੀ (ਲੂਕਾ 21:1) ਜੋ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਲਈ ਉੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੀ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ।⁴ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਡਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਹਾਲੇ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਸਨ, ਖਾਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।⁵‘ਧਰਮ ਬਦਲਣ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *proserchomai* ਨਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਉਪਸਰਗ *ਪ੍ਰੋਮ* (‘ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ‘ਦੀ ਵੱਲ’) ਨਾਲ *erchomai* (‘ਆਉਣਾ’) ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਯਹੂਦੀ ਮਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ‘ਆਉਂਦੇ’ ਸਨ। ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ: (1) ਜੇ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁੰਨਤ; (2) ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਦ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ (ਡੁਬਕੀ); ਅਤੇ (3) ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣਾ (ਜਦੋਂ ਤਕ ਹੈਕਲ ਰਹੀ)। ਸੁੰਨਤ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਦਲਦੀਆਂ ਸਨ।⁶‘ਫਿਲਿੱਪੁਸ’ ਮਿਸ਼ਰਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਘੋੜੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ’ ਹੈ।⁷ਦੇ ਬੈਤਸੈਦਾ ਸਨ। ਇਕ ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਗਲੀਲ ਦੀ ਡੀਲ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 6:45)। ਦੂਜਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੈਤਸੈਦਾ ਯੂਲੀਆਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਝੀਲ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਇਕ ਪਿੰਡ ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਬੈਤਸੈਦਾ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ: ਇਕ ਪਰਾਈ ਕੌਮ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸੀ।⁸ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਯੂਸਬਿਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਰਹਿਤ ਇਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਵੇਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਰੀਆ ਦੇ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ⁹ਫਿਲਿੱਪਸ ਅਤੇ ਅੰਦ੍ਰਾਸ ਇਕ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ (ਯੂਹੰਨਾ 1:44)। ¹⁰“ਵਡਿਆਈ” ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਵਾਲੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖੋ।

¹¹ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 2 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ “ਸਾਡੇ ਦੋ ਪਰਿਵਾਰ” ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ¹²ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:8; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:23; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 21:3)। ¹³ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ। ¹⁴ਯੂਹੰਨਾ 12:27 ਵਿਚ “ਪਰ” ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। RSV ਵਿਚ “ਨਹੀਂ” ਹੈ। ¹⁵ਵਿਚ ਨੂੰ “ਅੱਖਰ ਲੋਪ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਲਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹⁶“ਜਗਤ” ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *kosmos* ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ “ਪ੍ਰਬੰਧ” ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਧਰਤੀ ਲਈ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਚੱਟਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਰਗੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਇ “ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ” ਲਈ ਹੈ। ¹⁷ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 1 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ “ਯਿਸੂ ਦੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼” ਪਾਠ ਵਿਚ “ਇਸ ਜਗਤ ਦਾ ਹਾਕਮ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ੈਤਾਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਵੇਖੋ। ¹⁸ਯੂਹੰਨਾ 12:32 ਵਿਚ “ਜੇ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ “ਜਦ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: “ਮੈਂ ਜੇ ... ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵਾਂ,” ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਵੇਖੋ)। ¹⁹ਇਕ ਹੋਰ ਰੂਪਕ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਚੁੰਬਕ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਰਮਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ²⁰“ਸ਼ਰ੍ਰਾ” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

²¹ਯੂਹੰਨਾ 12:46-48 ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 5 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ “ਅਤੇ ਉਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ” ਪਾਠ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ²²ਯੂਹੰਨਾ 12:37-50 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 5 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ “ਅਤੇ ਉਹ ਚਲਿਆ ਗਿਆ” ਪਾਠ ਵੇਖੋ। ²³ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ 25 ਅਤੇ 26 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ: “ਸਾਡੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੋਲ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ!” ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ “ਪਿੱਛੇ” ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੇ ਹਨ (ਮਰਕੁਸ 16:15, 16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38; 8:22, 23; ਯਾਕੂਬ 5:16)।